

meget væsentlige Synspunkt, at jo mere ensartede Børnene ere i Alder, desto flere kan der være i en Klasse. Man er saa paa den anden Side løbet lidt fra det, og man har kun taget det rent almindelige Standpunkt, at der kun maa være saa og saa mange Børn i hver Klasse i hvilken som helst Skole. Jeg tror, at det ærede Medlem for Næjens (Berntsen) har Ret, naar han i Vædringsforslaget Nr. 15 foreslaar, at i en flerklasset Skole, i en fireklasset f. Eks., kan Børneantallet stige op til 40 for hver Klasse, det er meget heldigt. Jeg har tidligere omtalt det vidtløftig og beklager kun, at Flertallet i Udvalget ikke har fundet sig foranlediget til at stænte disse Udtalelser en alvorlig Tanke, for øvrigt Udtalelser, der ikke ere komne i Original frem fra mig, men som ere gammelkendte for alle, der have Skoleinteresser. Naar Vædringsforslag Nr. 15 kombineredes sammen med Forslaget under Nr. 20 Punkt 3 om at henvise ældre Børn fra flere Skoledistrikter til en enkelt bestaaende Skole eller oprette en formaalstjenlig, beliggende Skole for saadanne Børn, vilde der kunne komme noget udmærket godt ud deraf. Saa vilde man kunne tale om en ret væsentlig Skole-reform paa dette Omraade. Fremtidens Skole paa Landet vil ganske afgjort blive, hvad den ærede Ordfører ogsaa pegede paa, saa vidt jeg har set i Tidenden, en Central-skole, hvor alle ældre Børn gaa, medens der rundt i Sognene findes Forskoler, hvor Børnene fra 7 til 9—10 Mars Alderen gaa. I alt Fald i mange Kommuner vil man kunne gøre denne Central-skole firklasset, maatte endog flerklasset i de store Sogne, og der vil man kunne bibringe Børnene en langt slydligere Undervisning end den, man nu er i Stand til at give dem. Det gør absolut kun lidt, om der er 35 eller 40 Børn i en saadan Klasse, fordi de ere saa at sige ganske jævnaldrende. — Jeg skal gaa saa kort som muligt over det øvrige, thi Tidspunktet frister jo ikke til lange Taler. Jeg skal kun kort omtale Religionsundervisningen. Det Forslag, der er stillet af det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 2den Valgtreds (Klausen) under Nr. 27, har min dybeste Sympati, min egentlige Grundsympati. Jeg mener nemlig, at Religionsundervisningen hører Hjemmet til og ikke i og for sig vedkommer Stolen, men af helt andre Grunde, bl. a. af den Grund, at der er saa umaadelig mange Hjem, der ikke ville røgte denne Opgave, ikke tage den virkelig alvorlig op, gaar jeg i Nødstilfælde til det, som jo ogsaa har lange Tiders Hørd, at Religionsundervisningen, Undervisningen i Kristendomsfundskab, paahviler Læreren i Almue-

skolen. Dette kan jo ses fra mange forskellige Synspunkter, og jeg skal ikke brede mig meget derover. Jeg er ogsaa vis paa, at det kan ses fra det Synspunkt, at det for ikke saa alvorlige Lærere ude i Almue-skolerne er det sværeste, de have med at gøre. Jeg tror, at den saakaldte Religionsstime for mange alvorlige Lærere er noget, der ikke gaas til paa ganske let Maade. Sagen er den, at i Byerne, hvor der er flere Lærere, kan den udpeges til Religionslærer, som særlig egner sig dertil, men ude paa Landet, hvor der i saa mange Tilfælde kun er een Lærer, skal han foruden at være Faglærer i de andre Fag ogsaa overtage Religion. Det kan være pinligt for ikke ganske saa, men skønt jeg, som sagt, nærer den inderligste Sympati for dette Forslag, kan jeg dog ikke gaa med dertil, fordi der er andre Grunde, som tale imod det.

Jeg kommer saa til et Spørgsmaal, som jeg maa omtale med nogle Ord. Det har gjort mig ondt at se, at der er, ja, hvad skal jeg bruge for et Ord, en vis Antipati mod Sogneraadene, der gør sig gældende her i denne Betænkning, enten ganske stilltiende eller lidt mere ordlydt. Man vil Sogneraadene til Guds, uden at Sogneraadene have gjort noget ondt og uden at Sogneraadene have bedt sig fri for det Arbejde, som man herved vil berøve dem. Jeg har nok set, at den ærede Ordfører har udtalt, at Sogneraadene ikke ere valgte med særlige Skolehensyn for Dje, nu skulde man vælge en Skolekommission netop med dette Hensyn for Dje, og den skulde saa udføre det Arbejde over for Skolevæsenet, som Sogneraadet nu har. Sogneraadet er dog valgt med særligt Hensyn til Sognets Løb haade i den ene og den anden Retning. Det er ikke særlig valgt med Hensyn til Fattigvæsen, og saa maa man vel have en særlig Fattigkommission, heller ikke med særligt Hensyn til Vejvæsen, og saa skulde man vel have en særlig Vejkommission osv. Saa kom man ind paa det gamle Forhold, som man nu har arbejdet sig ud af. Jeg mener, at der gøres Sogneraadene Uret. Medmindre jeg ser Udtalelser fra saa godt som samtlige Sogneraad om, at de ønske sig fritagne for det Arbejde, som man her vil berøve dem, og jeg heller ikke ser tiltrækkelig paavist, at Sogneraadene ikke have Evner til at røgte de Opgaver, som her paahvile dem, kan jeg ikke være med at berøve dem disse. Her taler jeg særlig om den saakaldte Indstillingsret. Jeg mener ikke, at man er berettiget til og heller ikke, at det er ganske særlig i Overensstemmelse med det kommunale Selvfyre nu at ville lægge